

FOMENT DE CIUTAT, SA

PLEC DE CLÀUSULES TÈCNiques

CONTRACTACIÓ NO HARMONITZADA

**PROGRAMA D'ACOMPANYAMENT A LA CRIANÇA ALS BARRIS DE LA ZONA
NORD (CIUTAT MERIDIANA, TORRE BARÓ I VALLBONA) DEL DISTRICTE DE
NOU BARRIS EN EL MARC DEL PLA DE BARRIS DE BARCELONA I PER AL
FOMENT DE L'EFICIÈNCIA SOCIAL**

F230000881

ÍNDEX

CLÀUSULA 1. – ANTECEDENTS I JUSTIFICACIÓ DEL PROGRAMA

CLÀUSULA 2. – OBJECTE I OBJECTIUS DEL CONTRACTE

CLÀUSULA 3. – DESCRIPCIÓ DEL PROGRAMA

CLÀUSULA 4. – POBLACIÓ DESTINATÀRIA DEL PROGRAMA

CLÀUSULA 5.- DURADA DEL PROGRAMA, HORARI I LLOC DE PRESTACIÓ DEL
SERVEI

CLÀUSULA 6.- RECURSOS HUMANS

CLAUSULA 7.- DOTACIÓ ECONÒMICA PER AL DESENVOLUPAMENT
D'ACTIVITATS I COMPRA DE MATERIALS

CLAUSULA 8.- COMUNICACIÓ

CLÀUSULA 9.- SEGUIMENT I AVALUACIÓ

CLÀUSULA 1.- ANTECEDENTS I JUSTIFICACIÓ DEL PROGRAMA

Des de l'any 2016, el Pla de Barris (PdB), un programa impulsat per l'Ajuntament de Barcelona i gestionat per l'empresa pública municipal FOMENT DE CIUTAT S.A. amb l'objectiu contribuir a millorar les condicions de vida del veïnat que viu als barris més vulnerables de la ciutat, intervén als barris de la Zona Nord del Districte de Nou Barris (Ciutat Meridiana, Torre Baró i Vallbona).

El document complet del pla, inclosa la diagnosi i les línies d'intervenció, es pot consultar de manera íntegra aquí: <https://www.pladebarris.barcelona/ca/plans-de-barri/zona-nord/inici>.

El foment de la criança responsable, les habilitats familiars i la promoció de projectes comunitaris adreçats a la petita infància i les seves famílies han estat objectius continuats a les dues edicions del Pla de Barris de la Zona Nord (2016-2020 i 2021-2024). Així ho exemplifiquen les accions desplegades en aquesta matèria, sovint en col·laboració tant amb altres agents institucionals (Institut Municipal d'Educació de Barcelona – IMEB – o Districte de Nou Barris, entre d'altres) com comunitaris (equipaments, entitats i serveis del territori). En són exemple els casals d'estiu per a infants de 3 a 12 anys; les activitats de lleure d'estiu adreçades al públic infantil amb la participació de les famílies a diferents indrets de la Zona Nord; les activitats extraescolars d'àmbit artístic que es desenvolupen a escoles i equipaments de proximitat tant durant el curs escolar com en temps de vacances; la col·laboració amb serveis del territori (cas del Centre Obert de Torre Baró) per dur a terme accions de millora de l'entorn en col·laboració amb les famílies; o el **programa d'acompanyament a la criança** que es descriu en aquest plec, que porta actiu des del 2017 i al qual ara es proposa donar continuïtat a través d'aquesta licitació.

Aquest programa d'acompanyament a la criança no neix del no res sinó que respon a les mancances detectades a la diagnosi elaborada en el marc del Pla de Barris on serveis i entitats del territori destaquen la necessitat d'atendre a la petita infància i les seves famílies ateses les situacions d'alta vulnerabilitat que viuen: població migrada amb poca xarxa de suport, famílies monoparentals, índex elevat d'atur, baix nivell econòmic, baix nivell estudis, elevat nombre de casos en situació d'emergència residencial,... Aquestes circumstàncies no són facilitadores d'una criança conscient, tranquil·la i adaptada a les necessitats dels nens i nenes. És el que el que des de la Xarxa d'Oportunitats Zona Nord (XAPÓ), que aplega a professionals que atenen a infants i adolescents al territori, consideren un "malestar social" que requereix d'una resposta on es puguin generar espais que possibilitin estones de benestar tant per a les criatures com per a les seves famílies.

Aquesta voluntat expressada des dels equips que treballen a la Zona Nord coincideixen també amb els reptes que formula el [Pla d'Infància 2021-2030](#) de l'Ajuntament de Barcelona. El programa que es descriu en aquesta licitació, respon als objectius fixats als reptes 8 i 13 del document que marca l'estratègia de ciutat per a l'abordatge, la planificació i la transversalització de les principals polítiques que afecten la infància i l'adolescència a Barcelona. Així doncs, aquest programa pretén, entre d'altres:

- **REpte 8.** Reconèixer i avançar en el pes del lleure com a factor essencial en el benestar dels infants, garantint l'accés a l'aprenentatge extraescolar, a activitats de lleure educatiu durant tot l'any als infants i adolescents en situació de vulnerabilitat i amb discapacitat, ampliant el potencial dels equipaments municipals i de les entitats de lleure de base associativa.

- **REpte 13.** Reforçar espais de confiança, xarxes comunitàries i de suport entre famílies en l'àmbit de les cures, afavorint el temps de qualitat per gaudir amb la família i els vincles comunitaris.

És a partir d'aquesta diagnosi i dels principis expressats a les estratègies de ciutat de treball amb la petita infància que es configura aquesta proposta d'intervenció on el suport a les famílies en el procés de criança vol generar espais comunitaris per compartir experiències, reconèixer les diversitats de les propostes de criança, promoure les relacions entre les famílies, fomentar la participació d'infants i famílies en activitats de lleure educatiu al barri... També incideix en l'acompanyament en l'etapa prenatal i en la transició entre l'escola bressol i el segon cicle d'educació infantil, en col·laboració amb les escoles de la Zona Nord, així com en la generació d'espais col·lectius de cura i gaudi per a les famílies i, especialment, per a les mares. És per tot això que impulsem la contractació del servei que es detalla a continuació.

CLÀUSULA 2.- OBJECTE I OBJECTIUS DEL CONTRACTE

L'**objecte** d'aquest contracte és el **donar continuïtat al programa de suport a la criança als barris de la Zona Nord** (Ciutat Meridiana, Torre Baró i Vallbona) del Districte de Nou Barris executant tots aquells projectes que el componen (i que es detallen a la clàusula 3a d'aquest plec) i creant-ne de nous si, durant la vigència d'aquest contracte, es detecten situacions i necessitats a abordar des de la mirada de la petita infància.

Tal i com es descriu als objectius que es detallen a continuació, aquest programa parteix d'una mirada transversal sobre la criança on el treball comunitari, la igualtat de gènere i el reconeixement a les diversitats són eix central a partir del qual es treballen eines i recursos per a les famílies de cara promoure un desenvolupament saludable als infants d'entre 0-6 anys.

Els **objectius específics** del programa són:

- **Acompanyar** als pares i mares en el procés prenatal i de criança dels infants, ajudant a entendre les seves necessitats.
- **Dotar d'eines** a les famílies per promoure una criança que contribueixi al benestar dels infants i també de la pròpia família.
- **Generar un entorn de relació i vincle** entre les pròpies famílies que pugui esdevenir espai de suport mutu, de generació de xarxa i d'intercanvi d'experiències al voltant de la criança.
- **Afavorir la relació i la col·laboració entre les famílies i els /les professionals** per a promoure junts un millor creixement dels infants en tots els àmbits del seu desenvolupament.
- **Donar a conèixer els serveis i recursos** que atenen a la petita infància al territori i promoure'n el seu ús.
- **Impulsar activitats que trenquin amb els rols de gènere establerts en la criança** i que promoguin un model de criança respectuosa i correponsable.
- **Donar a conèixer i posar en valor la diversitat de models de criança** existents atenent a la diversitat cultural del territori objecte d'intervenció.
- **Posar en valor el lleure comunitari** com un espai de creixement vital i transmissió de valors positius com la igualtat, la justícia social, la cooperació, la cura d'allò comú, la generació d'esperit crític, el respecte pels altres, el reconeixement de les diversitats, la diversitat de gènere...
- **Promoure la participació de les famílies** a la vida comunitària de la Zona Nord.

- **Generar un espai de pausa i cura pròpia per a les famílies**, especialment per a les mares, en mig del procés de criança on es faci èmfasi en el valor del temps propi.
- **Recolzar a les famílies en el trànsit cap al segon cicle de l'educació infantil** promovent el coneixement dels centres educatius de la Zona Nord i fomentant la seva participació en la vida comunitària de les escoles (especialment a través de les AFAs).
- **Detectar les necessitats de les famílies participants i promovent la seva derivació**, si fos el cas, cap al recurs corresponent.
- **Contribuir a generar una oferta de lleure educatiu a l'estiu** adreçada a la petita infància i a les seves famílies on el joc compartit, l'intercanvi d'experiències i les sortides en grup siguin eixos centrals de la proposta.

Les dades relatives als equipaments i associacions existents a la zona es podent consultar a: <https://ajuntament.barcelona.cat/noubarris/ca/el-districte-i-els-seus-barris/el-districte-i-els-seus-barris>

Les dades socio-econòmiques es poden trobar a: https://ajuntament.barcelona.cat/estadistica/catala/Estadistiques_per_territori/Barris/index.htm

Les mesures de govern de referència són: https://ajuntament.barcelona.cat/escolesbressol/ca/noticia/pla-per-a-leducacio-i-crianca-de-la-petita-infancia-2021-2024_1084778

CLÀUSULA 3.- DESCRIPCIÓ DEL PROGRAMA

Per tal d'atendre a les diferents etapes de la criança, es proposa que el programa contempli diferents àmbits d'intervenció.

- **ETAPA PRENATAL i 0-1 ANYS:** Els projectes d'aquesta franja es treballaran de manera conjunta tant amb la unitat de pediatria del Centre d'Atenció Primària de la Zona Nord com amb l'equip d'intervenció comunitària de l'Agència de Salut Pública.
 - **Espai de cures prenatal:** Es tracta d'un espai de trobada, enxarxament i cura adreçat a dones embarassades i les seves parelles durant els 9 mesos de gestació. La voluntat d'aquest àmbit d'intervenció és oferir a les famílies una primera aproximació a la criança, la importància del vincle durant els primers mesos de vida, el suport emocional en aquest procés i la promoció d'una criança corresponsable. Sense un programa prèviament definit, el contingut de les sessions es treballarà de manera consensuada amb les famílies participants. S'estima una periodicitat mensual amb sessions de dues hores.
 - **Espai de nadons:** Aquesta proposta esdevé un primer moment de contacte amb famílies i les seves criatures per reforçar l'acompanyament en el procés de criança, la generació de vincles amb els nadons i entre les pròpies famílies des d'un entorn de proximitat, confiança i respecte. També actua com a suport al procés d'adaptació a les bressols i contribueix a l'impuls de l'AFA de es bressol. L'espai de nadons es desenvolupa a les instal·lacions de les escoles bressol municipals i equipaments comunitaris del territori i treballa, de cara la derivació de les famílies, de la mà amb l'educadora social de les escoles bressol, el CAP Ciutat Meridiana, la biblioteca... L'objectiu central d'aquest

espai és dotar d'eines per a la criança a les famílies participants tenint sempre present el reforç del vincle entre elles, el foment de la seva implicació a la vida comunitària, el valor de les experiències compartides...

S'estima una periodicitat setmanal (2 cops/setmana) amb una durada de l'activitat d'unes 2-3 hores.

- **ETAPA 1-6**

- **Espai de famílies 1-6 anys:** L'espai de famílies té la vocació de promoure la relació i el joc de les famílies i els seus infants d'entre 1 i 6 anys. A partir de dinàmiques lúdiques, posant el focus en el potencial que té el joc com a generador de vincle i relació amb els infants, s'aborden pautes de criança, es comparteixen dubtes i neguits de l'etapa evolutiva dels infants i es potencia la generació de xarxa de suport entre les famílies. L'espai de famílies estarà íntimament lligat als equipaments de proximitat i en farà ús de les seves instal·lacions aprofitant activitats que s'hi programin. Segons les edats dels infants i les motivacions i disponibilitat de les famílies es poden arribar a generar dos grups diferenciats.

S'estima una periodicitat setmanal (entre 2-4 cops/setmana, segons els grups) amb una durada d'unes 2-3 hores.

- **Colònies d'estiu:** Posant en valor el potencial del lleure educatiu, les colònies en família esdevenen un moment de gaudi compartit entre les famílies participants del programa i els seus infants. Posaran en valor el contacte amb la natura, la descoberta de nous indrets, les cures a les famílies i el joc compartit. Tindran una durada no inferior als 4 dies (3 de pernoctació d'infants i famílies) i s'estima una participació d'unes 80 persones. Les colònies inclouran tant el transport com la manutenció i les activitats de lleure corresponents.

- **ACTIVITATS DE CURES I SUPORT MUTU**

- **Espais de trobada sobre criança:** Aquesta activitat pretén generar un espai de trobada amb mares i pares per compartir, escoltar, reflexionar i aprendre entorn a la criança dels seus infants. És per tant un espai també d'acompanyament i suport a la criança, de promoció de les habilitats familiars, de facilitació de l'apoderament i les xarxes de suport entre les famílies. Es desenvoluparà en espais comunitaris, un cop a la setmana i, preferentment, sense la participació dels infants. Es posarà especial interès en aconseguir la participació de la figura paterna, (normalment absent d'aquestes propostes) per tal d'anar avançant en el concepte de les noves masculinitats i la criança compartida.

S'estima una periodicitat setmanal.

- **Activitats de cures per a mares:** En aquest cas es tracta de generar un espai de trobada i intercanvi, per a que les mares es puguin dedicar al seu de creixement personal i l'auto-cura. No només es treballarà entorn la maternitat, també sobre sexualitat, feminitat, relacions de parella, etc. Es desenvoluparà en grups no superiors a 10 persones.

S'estima una periodicitat quinzenal.

- **ACTIVITATS COMUNITÀRIES**

- **Programació de lleure d'estiu:** Una de les línies que es contempla en el marc d'aquesta licitació és ampliar l'oferta de lleure de que disposen les famílies durant el mes de juliol a la Zona Nord. És per això que es proposa dur a terme una activitat continuada les tardes de juliol de jocs i activitats compartides entre famílies i infants. Les activitats es faran preferentment a l'espai públic i en diferents indrets de la Zona Nord. Inclouran propostes lúdiques, artístiques, esportives...

Es preveu una periodicitat diària de les activitats (dilluns a divendres) d'unes 3 hores.

- **ATENCIÓ INDIVIDUALITZADA A LES FAMÍLIES**

- El programa contempla també, a demanda de les famílies, un espai d'atenció individualitzada en relació a la criança. Aquesta atenció hauria de servir per pactar plans de treball amb les famílies, assessoraments personalitzats, acompanyament i suport emocional i derivacions a serveis especialitzats.

S'oferirà aquest servei 2 cops a la setmana (3 hores/dia) amb una que sigui adequada a les necessitats de les famílies.

Tal i com es detalla als apartats anteriors, la durada i la periodicitat de les activitats és estimada i podrà modificar-se, prèvia validació de Pla de Barris, si es detecten necessitats i/o dinàmiques en les famílies i/o infants que així ho aconsellin.

CLÀUSULA 4.- POBLACIÓ DESTINATÀRIA DEL PROGRAMA

El programa s'adreça a les famílies de la Zona Nord en estat prenatal o bé amb fills i filles d'entre 0-6 anys. Es posarà especial atenció en fer partícips del programa a aquelles famílies en situació de major vulnerabilitat, ja sigui perquè no disposen de xarxa de suport o bé perquè es detecti que precisen de suport per a poder gaudir amb plenitud del procés de criança.

Tot i que el programa posa l'accent en atendre a les mares, atès que bona part del pes de la criança recau sobre d'elles, també s'ha de fer un esforç des del programa en promoure la participació dels pares per tal de promoure models de criança responsable.

CLÀUSULA 5.- DURADA DEL PROGRAMA, HORARI I LLOC DE PRESTACIÓ DEL SERVEI

El programa està previst que s'iniciï a mitjans de febrer de 2024 o, en el seu cas, el dia immediatament posterior a la signatura del contracte, i que s'estengui fins el 31 de desembre de 2024, amb una durada prevista d'uns 10,5 mesos, essent només 9,5 mesos efectius, restant el mes d'agost per a les vacances del persona adscrit al programa.

Es preveu una possible pròrroga de 24 mesos, dels quals en seran efectius 22, restant els mesos d'agost sense execució del programa i reservat per a les vacances del personal.

La facultat d'executar la pròrroga del contracte correspon a Foment de Ciutat i estarà subjecta al compliment dels objectius fixats en el marc del programa. Serà, no obstant, d'obligat compliment per part de la licitadora.

Pel que fa al lloc de prestació del programa, es preveu que aquest s'ubiqui en equipaments comunitaris ubicats a la Zona Nord. L'equip de Pla de Barris concretarà amb la licitadora la ubicació concreta on es durà a terme però serà, en tot cas, en algun equipament de proximitat del territori. Així mateix, si l'activitat programada preveu la separació de pares i mares dels infants en algun moment, caldrà disposar d'una sala per als infants i d'una sala per als pares i mares.

En relació a l'horari del programa, tal i com figura a la clàusula 3a, tot i indicar una durada de les activitats estimada, es determina que es desenvolupi en un horari flexible i adaptat a les necessitats de les famílies participants.

CLÀUSULA 6.- RECURSOS HUMANS

L'adjudicatària haurà d'aportar tot el personal necessari i suficient per a la realització del programa. Els perfils professionals i la dedicació d'hores de cada perfil que s'haurà d'assignar a aquest contracte són els que es detallen a continuació:

- Tres (3) perfils tècnics que disposin d'una titulació de grau superior (Cicle Formatiu de Grau Superior o Grau-Llicenciatura) en algun àmbit vinculat a l'educació social, la pedagogia, el treball social, la psicologia, l'educació infantil...

Estaran contractades a 30 hores/setmana.

Les **funcions** assignades a aquests perfils són:

- Programar i coordinar i dirigir el conjunt d'activitats que formen part del programa.
- Atendre als infants durant l'estona que els pares i mares estan participant d'espais i activitats separades.
- Dinamitzar, conduir i observar la relació entre els pares i les mares i els seus infants en els espais i activitats que aquests comparteixen i posar- ho en comú amb la resta de professionals si es detectés alguna situació que caldria treballar o derivar a servei especialitzat.
- Participar a les reunions de coordinació i planificació de l'equip del programa i altres professionals implicats en el programa d'altres serveis i equipaments. Participar a les Taules comunitàries del territori en l'àmbit de la infància, la família i la salut.
- Atendre les famílies de forma personalitzada i individualitzada quan aquestes ho demanin o necessitin.
- Aportar sempre una mirada on hi estigui present la igualtat de gènere, la criança compartida, les noves masculinitats i la interculturalitat.
- Detectar indicadors d'alerta en els processos d'aprenentatge dels infants i en les relacions familiars, per tal d'informar i coordinar-se amb els serveis especialitzats, si fos necessari.

L'empresa adjudicatària haurà de proveir a l'equip de treball d'un telèfon mòbil amb connexió de veu i dades així com de la resta d'elements necessaris per a dur a terme la seva feina (vestuari adequat a les activitats, disposició d'un espai amb ordinador per a l'elaboració d'informes i memòries, elements de seguretat i salut, material fungible d'oficina, etc.)

CLAUSULA 7. DOTACIÓ ECONÒMICA PER AL DESENVOLUPAMENT D'ACTIVITATS I COMPRA DE MATERIALS

El present contracte consta d'una sèrie de partides econòmiques (es detalla la quantia i la forma de cadascuna d'elles al quadre de preus) l'import de les quals que ha de servir per tal d'executar les activitats previstes. La disposició d'aquestes partides alçades estarà subjecta, en tot cas, a l'aprovació prèvia per part de la persona de l'equip de Pla de Barris que esdevingui referent del contracte.

Les categories que es preveuen són:

- **Desenvolupament de colònies d'estiu:** Es preveu una dotació de **sis mil euros l'any** (6.000€) per al desenvolupament d'unes colònies d'estiu on puguin participar tant els infants com les seves famílies. Aquesta quantia preveu cobrir despeses de lloguer d'allotjament, transport, activitats lúdiques, menjar... Tal i com es detalla en paràgrafs anteriors, es preveu la participació d'unes 80 persones i les colònies tindran una durada no inferior als 4 dies (3 de pernocta).
- **Adquisició de jocs, contractació de talleristes i compra de material fungible per a activitats lúdiques:** Es preveu una partida alçada de **tres mil euros l'any** (3.000€) per a l'adquisició de material fungible (papers, tisores, plastilina, retoladors, colors...), jocs infantils, contractació de talleristes o compra d'entrades per activitats lúdiques adreçades a la petita infància.
- **Compra de berenars:** Es destina una partida alçada de **mil cinc-cents euros l'any** (1.500€) per assumir el cost del berenar/esmorzar per a les famílies participants en els espais de trobada sobre la criança i l'espai de cures.
- **Servei de traducció:** En cas que sigui necessari, es dota al programa d'una partida alçada de mil euros (1.000€) per al servei de traducció/interpretació.

En aquells casos que hi hagi material sobrant un cop finalitzada l'activitat, es promourà la seva cessió a entitats i/o equipaments del barri.

CLÀUSULA 8.- COMUNICACIÓ

L'estratègia de difusió i comunicació del programa s'elaborarà des de l'entitat adjudicatària d'acord amb les directrius acordades amb el departament de Comunicació de Foment de Ciutat. Es preveu **una partida alçada per a disseny i edició de materials de comunicació** (cartells i fulletons) de **dos mil euros l'any** (2.000€).

L'adjudicatària haurà de col·laborar amb Pla de Barris en les accions de difusió que es requereixin. Així mateix, haurà de referenciar a les xarxes socials les accions vinculades al programa de suport a la criança amb la següent etiqueta #PlaDeBarris.

El Pla de Barris es compromet a citar (etiquetar) la licitadora a les publicacions fetes a xarxes socials. Tanmateix, la licitadora destacarà també que el programa en qüestió forma part del Pla de Barris i etiquetaran els perfils oficials del programa, a través dels següents perfils de xarxes socials:

- Twitter: @pladebarrisbcn
- Instagram: pladebarrisbcn
- Facebook: Pla de Barris de Barcelona
- Hashtag: #Pladebarris

De la mateixa manera, caldrà enllaçar sempre que sigui possible el web del Pla de Barris:
www.pladebarris.barcelona

L'entitat licitadora haurà de fer saber a les persones responsable del Pla de Barris qualsevol acció de comunicació o aparició a mitjans en referència a aquest programa i sempre s'hauran d'incorporar les referències pertinents al Pla de Barris.

CLÀUSULA 9.- SEGUIMENT I AVALUACIÓ

El seguiment del programa preveu una sèrie de reunions amb caràcter trimestral on participaran els responsables de Pla de Barris, Districte de Nou Barris i Institut Municipal d'Educació de Barcelona així com les referents de l'empresa adjudicatària.

Mensualment, l'equip del programa haurà de remetre a Pla de Barris un informe de seguiment on, com a mínim, hauran de constar els següents aspectes:

- Número de famílies i infants que hi participen.
- Descripció de les activitats realitzades.
- Anàlisi de la situació inicial de les famílies i infants participants.
- Anàlisi de la situació final de les famílies i infants participants.
- Grau de satisfacció de les famílies.
- Valoració qualitativa del desenvolupament del programa i del grau de compliment dels objectius descrits.

Així mateix, es contempla l'elaboració d'un **informe específic de les activitats d'estiu** (colònies i programa d'estiu) on es recullin els apartats descrits anteriorment i una avaluació de l'activitat.

En el termini d'un mes des de la finalització del programa, l'entitat adjudicatària haurà de lliurar una **memòria completa** del programa on es faci una valoració del seu desenvolupament.

Barcelona, 25 de novembre de 2023

Patricia Polo Navarro
Cap de projecte del Pla de Barris de la Zona Nord